

L'Afganistan: sense esperança de futur per les dones afganeses.

El règim talibà és un moviment polític-religiós i organització militar islamita deobandi que es va instaurar al país de l'Afganistan l'agost passat de 2021, després de derrotar a les forces armades occidentals i afganeses en la guerra gihad que portava des de 2001. Els ciutadans afganesos estan sotmesos davant un govern autàrquic i hermètic que ha enganyat la comunitat internacional amb l'oberturisme que propugnaven amb la seva arribada al poder. Perquè, malgrat les promeses inicials del règim sobre que les dones podrien exercir els seus drets, incloent-hi el dret al treball o educació, les dones i nenes afganeses han quedat condemnades a una vida a l'ombra amb una reiterada violació als seus drets més bàsics i essencials.

En aquest article es debatrà com el règim talibà ha soscavat l'esperança i vida de les dones del territori afganès, que tal com subratlla Nacions Unides, el règim ha dut a terme l'atac més complet, sistemàtic i sense precedents contra els drets de les dones i nenes. Per a entendre el gran problema que plana sobre les dones a l'Afganistan, els talibans han articulat, mitjançant la xaria o Llei islàmica, un total de més de 50 edictes, ordres i restriccions que marquen a les dones quines poden fer, on i amb qui, sent una gran evidència de l'impacte que té el règim sobre la vida quotidiana de les dones.

Les dones a l'Afganistan enfronten restriccions significatives en l'accés a l'educació, assistència humanitària, ocupació, justícia, serveis sanitaris i l'oci, provocant una limitació progressiva de les seves vides a l'àmbit domèstic. A causa d'aquesta situació, l'ONU ha qualificat aquesta política com un "apartheid de gènere", que no sols confina a les dones a una existència limitada, sinó que també silencia les seves presències. A més, en la reunió de l'entitat ONU Dones, celebrada l'agost passat, diferents participants de la comunitat internacional van expressar la gran preocupació per la sistemàtica exclusió de les dones afganeses en la vida pública i privada.

Abans de l'arribada del règim talibà al poder, les dones constituïen en 27% dels membres del Parlament afganès, el 21% dels advocats i entre el 8% i el 10% dels jutges. Actualment, les dones ja no són representades en cap òrgan judicial, ni en organitzacions no governamentals internacionals i nacionals. Fins i tot, des d'abril de 2023, no se'ls permet treballar per a l'Organització de Nacions Unides (ONU).

De manera similar ocorre amb l'educació de les dones, que ha suposat, en la majoria dels casos, una prohibició al seu accés. Per exemple, les nenes majors de 12 anys es troben davant la prohibició d'accedir a instituts de secundària i,

conseqüentment, a universitats, creant de l'educació un miratge inassolible. No obstant això, malgrat els esforços de la comunitat internacional (com la resolució 2681 de 2023 per part del Consell de Seguretat de l'ONU), la situació del país i, sobretot, de les dones, segueix sense oferir una esperança en el progrés al país.

Més enllà del veto a l'educació i prohibició a mantenir una vida pública i mercat laboral, per a entendre el calibre d'aquesta situació s'exposaran una sèrie de restriccions imposades pel règim, per a així entendre la presó invisible de les dones afganeses:

- Les dones a l'Afganistan no poden sortir de les seves llars tret que estiguin acompanyades per un mahram (home de parentiu pròxim com a pare, germà o marit). Aquest tipus de restricció

limita l'autonomia, mobilitat i accés a serveis bàsics.

- Sota el règim talibà, fins i tot els espais de transport públic s'han convertit en un reflex de la segregació de gènere que preval en la societat.
- Els espais privats, com les llars, també s'han tornat camps de vigilància, on es perpetua la invisibilitat i sotmetiment de les dones i nenes. És tan la restricció que tenen prohibit apuntar-se als balcons o finestres dels seus domicilis i, fins i tot, hi ha una obligació que les finestres dels domicilis siguin opaques per a evitar ser vistes per estranys.
- La lluita pels drets bàsics, com la llibertat d'expressió, d'associació o de reunió, està sotmesa a la prohibició talibana.



Dones afganeses esperen rebre racions d'aliments distribuïdes per un grup d'ajuda humanitària, a Kabul, l'Afganistan.

Tot això condueix a la comunitat internacional a preguntar-se sobre: **quina és la conseqüència de tal situació?** En el context d'empobriment, falta d'ocupació, desigualtats i limitacions educatives, moltes dones s'enfronten a la desaparició de les seves perspectives de futur degut a les polítiques excloents dels talibans. És tal la situació d'opressió que, cada vegada més, l'única opció que apareix per a moltes de les famílies afganeses és el matrimoni forçós i infantil.

La notable alça en la incidència de matrimonis primerencs i forçats al país s'atribueix, en gran manera, a la profunda crisi econòmica i humanitària, així com a l'absència d'oportunitats educatives i professionals per a dones i nenes. El matrimoni forçós és la mesura de protecció per a combatre les desigualtats, pobresa i l'escassetat d'aliments.

Aquest fenomen té conseqüències greus per a la salut i vida de les afectades, reduint la seva autonomia i capacitat de decisió sobre el seu cos i futur.

Malgrat el decret talibà sobre la prohibició dels matrimonis forçosos, les repercussions a les dones continuen sent molt significatives. L'informe de l'ONU "violència sexual relacionada amb el conflicte", alerta sobre l'augment en la xifra de nenes casades abans d'aconseguir la majoria d'edat.

Conclusió:

Arran del ràpid augment de la inseguretat que es va produir quan els talibans van emprendre la seva ofensiva militar, prenent el poder el 15 d'agost de 2021, es van produir desplaçaments massius, es van incrementar les necessitats humanitàries i es va restringir l'espai cívic. Per tant, la intersecció de la crisi humanitària, política i de seguretat va incrementar les causes

originàries de la violència sexual relacionada amb els conflictes.

Això ha provocat que, fins a la data, el Consell de Seguretat de Nacions Unides hagi sol·licitat l'ús d'assessors de protecció de les dones i ha manat un total de nou operacions de pau. A més, la xarxa d'Acció de les Nacions Unides contra la Violència Sexual en els Conflictes conjumina un total de 21 entitats per a prevenir la violència sexual relacionada amb els conflictes i per a atendre les necessitats dels supervivents. No obstant això, la realitat de l'ajuda internacional és que, malgrat destinar assessors de protecció de les dones, el nivell de recursos humans continua sent desproporcional amb la magnitud del problema.

En el cas de l'Afganistan (com en molts altres llocs del món) la violència sexual continua emprant-se com a tàctica de guerra. Tota aquesta situació plana sobre crisis polítiques i de seguretat, que es van intensificar a causa de la creixent militarització i proliferació d'armes.

Després dels canvis inconstitucionals que es van produir en el poder de l'Afganistan s'ha produït una inseguretat generalitzada, on les dones són el blanc específic d'una violència de gènere sistematitzada, enmig d'una forta pressió per a limitar les seves participacions en la vida pública i social.

Per tant, concloem que el govern talibà és la causa directa de la vulneració estesa dels drets humans de les dones. El país no deixa de sumar denúncies de dones i nenes venudes o forçades per forces talibanes a contreure matrimoni i ésser les seves esclaves sexuals. Per exemple, un cas en què la filla d'un exfuncionari del Govern va ser lliurada als talibans a canvi de la seguretat del funcionari.

Malgrat les actuacions de la comunitat internacional en el territori afganès, s'ha de continuar fent una crida a les autoritats talibanes perquè prenguin les mesures necessàries per a prevenir i castigar la violència de gènere i sexual. Així mateix, ha d'haver-hi una garantia per part de les autoritats per a supervisar els drets humans i assegurar la rendició de comptes per part dels agressors i la protecció de víctimes i testimonis.

No obstant això, la situació a la qual s'enfronta la comunitat internacional consisteix en una violació massiva, sistemàtica i generalitzada dels drets humans. Això comporta al fet que, per part de la resta d'Estats de la comunitat, hi ha una legitimació per a intervenir humanitàriament en el territori afganès. Això comporta a una col·laboració activa i efectiva entre els Estats del món per a posar solució a la denigrant situació que s'està produint a l'Afganistan.

“El món està mirant. No podem, ni devem, abandonar al poble de l'Afganistan.” –
Antonio Guterres, Secretari General de les
Nacions Unides

Alba Hernández Peláez.

Referències bibliogràfiques:

- Informe del Secretario General, Consejo de Seguridad sobre la violencia sexual relacionada con los conflictos: <https://www.un.org/sexualviolenceinconflict/wp-content/uploads/2022/04/report/violencia-sexual-relacionada-con-los-conflictos-informe-del-secretario-general/2022-UN-SG-annual-report-on-CRSV-Spanish.pdf>
- Afganistán: Sin esperanzas de futuro para las mujeres afganas: [https://www.dsn.gob.es/es/actualidad/sala-prensa/afganistán-sin-esperanzas-futuro-para-mujeres-afghanas#:~:text=A%20partir%20de%20abril%20de,su%20resolución%202681%20\(2023\)](https://www.dsn.gob.es/es/actualidad/sala-prensa/afganistán-sin-esperanzas-futuro-para-mujeres-afghanas#:~:text=A%20partir%20de%20abril%20de,su%20resolución%202681%20(2023))
- La reunión de la ONU sobre Afganistán en Doha debe suponer el punto final a la impunidad por los abusos contra los derechos humanos bajo el régimen talibán: <https://www.amnesty.org/es/latest/news/2024/02/global-un-doha-meeting-on-afghanistan-must-mark-an-end-to-impunity-for-human-rights-abuse-under-the-taliban/>

Publicat per:



**Asociación para las
Naciones Unidas
en España**
United Nations Association of Spain

Amb el suport de:



Generalitat de Catalunya
**Departament d'Igualtat
i Feminismes**

ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades pels seus col·laboradors.